

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

65/08. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2008. szeptember 16.

A Bíróság C-468/06–C-478/06. sz. egyesített ügyekben hozott ítélete

Sot. Lélos kai Sia EE és társai / GlaxoSmithKline AEVE Farmakeftikon Proïonton

VISSZAÉL ERŐFÖLÉNYÉVEL A GYÓGYSZERIPARI VÁLLALAT, HA A PÁRHUZAMOS EXPORT MEGAKADÁLYOZÁSÁNAK ÉRDEKÉBEN MEGTAGADJA A GYÓGYSZER-NAGYKERESKEDŐK SZOKVÁNYOS MEGRENDELÉSEINEK TELJESÍTÉSÉT

A megrendelések szokványos jellegét az adott nemzeti piac szükségletei és a korábbi üzleti kapcsolatok fényében kell értékelni.

A GlaxoSmithKline AEVE az Egyesült Királyság területén levő székhellyel rendelkező, gyógyszerkészítmények kutatásával és gyártásával foglalkozó GlaxoSmithKline plc görög leányvállalata. Tevékenységét a GSK csoport által szállított gyógyszerkészítmények görögországi importja, tárolása és forgalmazása képezi. Így görög területen a GlaxoSmithKline AEVE rendelkezik egyes orvosi rendelvényhez kötött gyógyszerek forgalomba hozatali engedélyével.

A GLK AEVE 2000. novemberétől beszüntette egyes görög gyógyszer-nagykereskedők megrendeléseinek teljesítését, amelyek e gyógyszereket azért vásárolják, hogy utána belföldön értékesítsék, illetve más tagállamokba exportálják. A társaság a szóban forgó termékek önhibáján kívüli okból fellepett hiányára hivatkozott, és értékesítési rendszerét megváltoztatva saját maga kezdte a görög kórházakat és gyógyszertárakat e gyógyszerekkel ellátni.

2001 februárjában – úgy ítélve meg, hogy a nemzeti piac gyógyszerellátása bizonyos mértékben normalizálódott, és hogy a készleteket ismét feltöltötték – a GSK AEVE ismét megkezdte a gyógyszer-nagykereskedők szóban forgó gyógyszerekkel való korlátozott mértékű ellátását.

Ezt követően az említett nagykereskedők, valamint egyes görög gyógyszerész- és nagykereskedő egyesületek eljárást indítottak a görög versenyhatóságnál (Epitropi Antagonismou) annak érdekében, hogy az állapítsa meg, hogy a GSK AEVE és a GSK plc gyógyszereladási politikája az e vállalatoknak a szóban forgó gyógyszerek piacán fennálló erőfölényével való visszaélésnek minősül.

A Syfait és társai ügyben 2005. május 31-én hozott ítéletében¹ a Bíróság kimondta, hogy nem rendelkezik hatáskörrel az Epitropi Antagonismou által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megválaszolására, mivel ez utóbbi nem minősül bíróságnak.

¹ C-53/03. sz. ügy, EBHT 2005., I-4609. o.

Időközben a nagykereskedők bírósági eljárást kezdeményeztek arra hivatkozva, hogy a GSK AEVE eladási politikája sérti a görög és az európai versenyjogot. Úgy ítélve meg, hogy ítéleteinek meghozatalához az Epitropi Antagonismou által feltettéssel megegyező kérdésekre kell választ kapnia, az athéni fellebbviteli bíróság – amely előtt az ügy folyamatban van – a szóban forgó gyakorlatnak a közösségi versenyjogi szabályokkal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdéseket terjesztett a Bíróság elé.

A Bíróság először is emlékeztet arra, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen és tilos egy vállalkozásnak az erőfölényes helyzetével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Ilyen visszalésnek minősülhet különösen a termelés, az értékesítés vagy a műszaki fejlesztés korlátozása a fogyasztók kárára.

A Bíróság megállapítja, hogy jelen ügyben a GSK AEVE azért tagadta meg a görög nagykereskedők megrendeléseinek teljesítését, hogy korlátozza az ez utóbbiak által folytatott, olyan egyéb tagállamokba irányuló párhuzamos exportot, ahol a gyógyszerek árai magasabbak.

Ezt követően a Bíróság megvizsgálja, hogy léteznek-e a gyógyszerkészítmények ágazatában olyan különleges körülmények, amelyek általános jelleggel igazolhatják a megrendelések teljesítésének megtagadását.

Először is megjegyzi, hogy a gyógyszereknek alacsony gyógyszerárak által jellemzett tagállamból magas gyógyszerárak által jellemzett tagállamba történő párhuzamos exportja elvileg a gyógyszeripari vállalatok által alkalmazotthoz képest alacsonyabb árú alternatív beszerzési forrást nyújt az említett gyógyszerek vásárlói számára ez utóbbi államokban. Nem lehet tehát eredményesen érvelni azzal, hogy a párhuzamos kereskedelem előnyeiből a végső fogyasztók csak igen csekély mértékben részesülnek.

Ezt követően a Bíróság azt vizsgálja, hogy az állami gyógyszerár-szabályozás milyen esetleges kihatással van a szállításmegtagadás visszaélésszerű jellegére. E tekintetben megjegyzi, hogy a gyógyszerárak és a gyógyszerár-támogatás állami ellenőrzése nem vonja ki teljesen az árakat a kereslet és a kínálat törvényének hatása alól. Így tehát – noha a gyógyszerkészítmények ágazatában fennálló árszabályozás foka nem zárhatja ki a közösségi versenyjog szabályainak alkalmazását – nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy azon tagállamok esetében, amelyek hatósági ármeghatározást alkalmaznak, ezen állami beavatkozás egy azon tényezők közül, amelyek lehetőséget teremtenek a párhuzamos kereskedelemre. Ezen túlmenően viszont a versenyjogi szabályok azon értelmezését is kerülni kell, amely szerint valamely erőfölényben lévő gyógyszeripari vállalat üzleti érdekeinek védelmére rendelkezésre álló egyetlen eszköze az marad, hogy egyáltalán ne hozza forgalomba gyógyszereit abban a tagállamban, ahol azok árait viszonylag alacsonyan állapítják meg.

Ebből pedig az következik, hogy bár a gyógyszerek árának hatósági szabályozása nem alkalmas arra, hogy mentesítse visszaélésszerű jellegétől a párhuzamos kereskedelmet folytató nagykereskedők megrendeléseinek teljesítésének erőfölényben levő gyógyszeripari vállalat általi megtagadását, az ilyen vállalatnak mindazonáltal rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy ésszerű és üzleti érdekeinek védelmének szükségességéhez mérten arányos intézkedéseket tehessen. Az intézkedés ésszerű és arányos jellegének megítéléséhez meg kell vizsgálni, hogy a nagykereskedők megrendeléseinek a szokványostól eltérő jellegűek-e.

Végül a Bíróság a gyógyszerellátás állami szabályozásának kihatását, és különösen a GSK AEVE azon érvét vizsgálja, amely szerint a párhuzamos exportot végző vállalatokat nem terhelik a forgalmazást és a tárolást illetően ugyanolyan kötelezettségek, mint a gyógyszeripari vállalatokat, és emiatt a párhuzamos kereskedelem negatív következményekkel jár a gyógyszerek gyártásának és forgalmazásának előzetes tervezésére.

E tekintetben a Bíróság megjegyzi, hogy ha a párhuzamos kereskedelem miatt gyógyszerhiány alakul ki egy adott tagállami piacon, akkor nem az erőfölényben levő vállalatokra, hanem az illetékes nemzeti hatóságokra tartozik a helyzet megfelelő és arányos intézkedések általi rendezése. Mindazonáltal valamely gyártónak rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy megvédje saját üzleti érdekeit abban az esetben, ha a szokványostól eltérő nagyságú megrendelésekkel találja magát szemben.

A nemzeti bíróság feladata az, hogy figyelemmel az erőfölényben levő gyógyszeripari vállalat és az érintett nagykereskedők között korábban fennálló üzleti kapcsolatokra, valamint a megrendelések

nagysága és az érintett tagállam piaca által támasztott szükségletek arányára, megállapítsa, hogy e megrendelések szokványos jellegűek-e.

A Bíróság végkövetkeztetése szerint visszaél erőfölényével az adott gyógyszerpiacon erőfölényben levő vállalat, amely a párhuzamos export megakadályozása végett megtagadja a szokványos jellegű megrendelések teljesítését.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, PL, SK

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-468/06>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028